

Другі фронт мастацтваў

Алесь Анціпенка, Аксана Спрынчан

ДАРОГА І ШЛЯХ

П'еса

Мінск
“Галіяфы”
2009

УДК 821.161.3-2
ББК 84(4Беи)-6

A74

Серыя заснаваная ў 2000 годзе

Дарога і Шлях жывуць у чаканні таго, хто імі пройдзє. Скрыжоўваючыся і разбягаючыся, яны лучаць і аддаляюць. Яны натхняюць і стамляюць. Урэшце, робяць прысутнымі кожнага з нас.

SMS-п'есКА “Дарога і Шлях” – дыялог філосафа і паэткі, у якім па-за чаканнямі і думкамі, пачуццямі і каханнем хаваецца “спакуса быць жывым”. Гэта новая форма тэатра, у якім ролю дзейнай асобы можа выкананаць толькі яна сама.

ISBN 978-985-6906-16-2

© Анціпенка А.І., Спрынчан А.В., 2009
© Афармленне. ПВУП “Галіяфы”, 2009

SMS-АДТУЛІНА Ў МОЙКНАСЬЦІ СУСЪВЕТАЎ

Жылі-былі Яна і Ён. У літаратуры. Створаныя адно для аднаго, яны не маглі зблізіцца так, як гэта бывае ў жыцьці, бо жылі паводле законаў літаратуры, а літаратура ўсталявала паміж імі непераадольны мур. Упершыню такое адбылося ў античнасці зь Пірамам і Фісбаю. Закаханая пара можа зблізіцца або няхутка, або ніколі, бо ў адваротным выніку пачатак і фінал твору сальюцца, а паміж імі

ня будзе нічога. Паводле гэтага закону, які пазней назавуць тармажэннем або рэтардацыяй, створаныя ўсе клясычныя любоўныя гісторыі. (Калі каханье не дамінуе ў стасунках паміж Ёю ды Ім, а іх цікавіць іншае, прыкладам, пошук сэнсу жыцьця, дык гэта таксама праява рэтардацыі).

Пірам і Фісба знайшлі ў муры адтуліну і пачалі празъ яе перамаўляцца, пакуль іхняму шчасцю не перашкодзіла львіца. Гэта быў першы ўзор каханья на адлегласці. Пазней разлучаныя літаратурныя героі кахаліся пры дапамозе ліставанья.

Вэртэр і Шарлёта, Лелія і Стэніо, Макар Дзевушкін і Варвара Дабрасёлава, Лявон Задума і Лёкса Далігойдава – усе гэтыя бед-

ныя людцы, героі твораў Гётэ, Жорж Санд, Дастаеўскага, Гарэцка-
га – спрабавалі процістаяць рэтардацыі пры дапамозе лістраванья.
І што ж у выніку? Мур заставаўся мурам, расколіна ў ім закрывалася,
а героі пакідалі твор, забіваючы або сябе, або свае лятункі. Яны не
хацелі зразумець, што аўтарам не патрэбны іхні альянс. Ён патрэбны
быў хіба сэнтымэнтальному чытачу, і з гэтай патрэбы вынікла чарада
любоўных раманаў з хэпі-эндамі, героі якіх займаліся ўцёкамі з па-
важнай літаратуры ў маскульт.

Раман-лістраванье перажыў крызыс і затым быў зьнішчаны
стандартнымі сітуацыямі і пасажамі. Съмерць гэтую ў іранічнай
форме засьведчыў Максім Гарэцкі ў аповесьці “У чым яго крыўда?”

Закаханы Лярон Задума яшчэ здатны стварыць нестандартны тэкст-прызнаньне, але ягоная пасія Лёкса, гэтая цёмналеская Дульсынэя, адказвае летуценнаму герою гэтаксама, як тысячы іншых дульсынэй пачатку ХХ стагодзьдзя: “Рука мая пісала, на ведаю – каму, а сэрцайка сказала, што міламу свайму. Пішу пісьмо ад скучі, ляці, пісьмо, майму міленькаму ў рукі”.

Выбух камунікацыяў разбурыў жыцьцёвую падставу для стварэння новых раманаў-ліставаньяў. Чалавек ХХІ стагодзьдзя развучыўся пісаць ад рукі, пагатоў любоўныя пасланьні.

Але выбух не разбурыў съцяну Пірама, і закаханыя па-ранейшаму шукаюць у ёй расколіну.

І вось лірычны герой Андрэя Хадановіча прызнаеца ў каханьні праз электронную пошту.

Драматургічныя героі SMS-п'ескі Алеся Анціпенкі і Аксаны Спрынчан “Дарога і Шлях” знаходзяць пасярэдніка ў абліччы сотовай сувязі.

Зноў Яна і Ён разводзяцца па абодва бакі муру моўкнасьці, знаходзяць у ім адтуліну і перамаўляюцца цераз яе пры дапамозе мабільных тэлефонаў. Старая-старая гісторыя, панове...

Імя герайні Паэтка, імя героя Філёзаф, і, у адпаведнасьці са сваімі амплюа, героі больш размаўляюць пра філязофію і літаратуру, чым пра каханьне. Аднак жа ў зьяве 10 першага дзеянья герайні вырашае, што лепш размаўляць зь Ім у ложку або

блукаючы ў незнаёмым будынку. Яшчэ яна марыць: “Знайсьці баравічок з пазногцік, паклікаць Вас, прытуліцца, заплюшчыць вочы, а калі расплюшчыць – пабачыць незвычайна вялікі баравік”. (Вышэй я казаў пра тое, што нават у тым выпадку, калі Яна і Ён займаюцца пошукам сэнсу жыцьця, а не каханьня, у іх стасунках усё адно назіраецца рэтардацыя. Што мы і назіраем у SMS-п’есЦы).

Не бяруся съцвярджаць, што Алесь Анціпенка і Аксана Спрынчан маюць поўную падставу запатэнтаваць вынайдзены імі жанр, але дакладна такое вызначэнне п’есы мне не сустракалася. (Хаця героі сучасных драматургічных тэкстаў любяць балбатаць праз мабільныя тэлефоны і дасылаць адно аднаму SMS-кі.

Твор, постмадэрнавы паводле свайго аблічча, мае падабенства з п'есамі абсурду і доўжыць іх лінію ў літаратуры.

Менавіта абсурдысты ўводзілі ў п'есы пэrsанажы, чый рэальный ўдзел у дзеяньні апынаўся проблемным. Прыкладам, так было з Лысай съпявачкай з аднайменнай п'есы Эжэна Ёнэска. А тут у ліку “іншых асобаў” фігуруюць філёзафы Геракліт, Вэрнэр Гайзэнбэрг і Валянцін Акудовіч. Яны рэпрэзэнтаваныя сваімі цытатамі або алюзіямі на гэтыя цытаты. На сцэне названых асобаў няма. (Хаця недзе ў пазасотовай прасторы яны, вядома, ёсьць).

У абсурдысцкай п'есе адываецца звужэньне харектару да амплюа, лейтматыву, знаку, рэчы – а пасля зынікаюць і апошнія съяды самога чалавека. Асоба анігілюецца.

Звужаецца і камунікатыўная прастора, у якой прысутнічаюць пэрсанажы.

Сытуацыю, у якую патрапілі Філёзаф і Паэтка, можна ідэнтыфікаваць як тыпова абсурдысцкую.

Натуральна, іх увесы час нешта аддаляе.

Прыкладам, Яна сядзіць у сваёй хаце каля вакна і глядзіць на поўню, а ён у аэрапорце Менск-2 зьбіраецца адляцець у Дусэльдорф.

Альбо Філёзаф знаходзіцца на ўсходзе сонца, а Паэтка на захадзе.

(Толькі мы ня верым ужо ў тое, што ў XXI стагодзьдзі, у эпоху звышкамунікацыі, людзей могуць падзяляць такія дробязі).

Дзеяньне зводзіць іх разам пры адным століку ў кавяні. І ўсё адно яны перакідваюцца тэлефоннымі пасланьнямі.

Слова, набранае Паэткаю, накіроўваецца ў яе мабільны тэлефон, ператвараецца ў сыгнал, які ляціць да спадарожніка, што накручвае колы над зямной куляй; адштурхнуўшыся ад яго, съпяшаецца назад, трапляе ў мабільнік да ейнага суразмоўцы, а затым празь ягоны зрок – у съядомасць.

Героі абсурдысцкіх п'ес чым больш гаварылі, тым менш разумелі адно аднаго. Паміж героямі “Лысай съпявачкі” паразуменьне зьяўлялася толькі тады, калі яны выкрывалі бессэнсоўныя сказы або маўчалі.

Аўтары-абсурдысты даводзілі немагчымасць звыклай камунікацыі ў эпоху выбуху камунікацыі. Магчымасць традыцыйных людзкіх дачыненняў адабрала ў людзей цывілізацыя XX стагодзьдзя.

Філёзаф і Паэтка жывуць у варунках гіпэрцывілізацыі ХХІ стагодзьдзя. І з усіх магчымых контактаў яны абіраюць ня самы просты. (Ёсьць звесткі, што ён яшчэ і шкодны для здароўя). І я ня думаю, што гэта гіпэрцывілізацыя ХХІ стагодзьдзя паставіла іх у такія варункі. Гэта іх уласны выбар.

Яны съведама пусьцілі ў сваё жыцьцё трэцяга лішняга, імя якому – SMS.

SMS – гэта магчымасць спрычыніцца да космасу, хай сабе праз тое неадушаўлённае цела, што накручвае віткі над гэтай старэнькай плянэтай. (Хаця не сумняваюся і ў тым, што героі любяць праста сузіраць зорнае неба, як вучыў стары Кант).

SMS кладзе канец абсурдысцкай паняверцы і дае пачатак постмадэрнісцкай гульні, у якой слова, бы валян у бадміntonе, не затрымліваецца доўга на адным баку, а пералятае ад Філёзафа да Паэткі і наадварот.

SMS-гульня дае магчымасьць выказаць у съціслай форме меркаваньне пра Адвечнае. Высьветліць, якая розніца паміж Дарогай і Шляхам.

Філёзаф кажа, што шлях вызначае той, хто ім ідзе.

Паэтка кажа, што шлях абірае Філёзаф, а дарогу дорыць яна.

Абмен рэплікамі пра Шлях і Дарогу паўтараецца ў фінале бадай што з люстроной дакладнасьцю, але ўжо зразумела, што і Шлях, і Дарога належаць у аднолькавай ступені ім абаім.

Розніца паміж Дарогай і Шляхам такая ж няпэўная і хісткая, што і паміж Філёзафам і Паэткай. Філёзаф філязафічны, а Паэтка паэтычная. Яна любіць вершаказаныні: “ВЕРШЫ ад Веры, а не ад ведаў, я імі вяршу сябе”. Філёзаф аддае перавагу сэнтэнцыям: “Калі ты злавіў птушку, пагрэй яе і адпусьці. Калі ты застрэліў зьвера, пакайся. Калі ты пакрыўдзіў чалавека, задумайся пра тое, ці быў ты справядлівы”. Гэтая іхняя творчая рознаскіраванасть як быццам бы надбудоўвае мур, створаны іхнымі ўласнымі высілкамі.

Але цягам дзеяньня Філёзаф пачынае гуляць словамі, а Паэтка – абстрактнымі паняткамі.

Філёзаф. Над Лунінцам лунаюць мроі тых, хто здольны ка-
хаць. Астатнія – не-прыСУТныя, ад-лучаныя ад СУТвы.

Паэтка. Лунаюць тыя, у каго Доля кахаць.

SMS-гульня вабіць магчымасцю афарыстычнага выказвань-
ня. Дыялёг паміж Філёзафам і Паэткаю перасыпаны дэфініцыямі,
мудраслоўямі, максымамі, формуламі.

“Сума жыцьця – крыж, жыцьцё – сума ўчынкаў, Учынак – маё-
я, што імкнеца паставіць сябе ў пэрспэктыву бясконцасці”, –
кажа Філёзаф.

“Паэты – гэта тыя, хто спрабуе ўратаваць слова. У змаганьні,
у якім рыфма точыцца крывёй”.

Спакуса абняць усё існае афарызмамі небясьпечная. Тэкст можа ператварыцца ў суцэльны цытатнік. Гэтага не здараецца, можа, таму, што SMS-простора, асвоеная Ёю ды Ім, прыватызаваная. Хоць дыдактычная структура ў творы прысутнічае.

Там, дзе афарызм або максыма, там і імкненне прыстасаваць літаратуру да іншых мэтаў, апроч яе самой. А гэта значыць, што Філёзаф і Паэтка разам са сваімі стваральнікамі не памясьціліся і ў постмадэрнісцкай гульні, як не засталіся і ў фармаце абсурдысцкай драмы. SMS налева, SMS направа... Яны абжываюць камунікатыўную простору паміж Зямлёй і спадарожнікам і спрабуюць зрабіць яе ня толькі зъмястоўнай, але і беларусацэнтрычнай.

Гэты беларусацэнтрызм выклікае да жыцьця сымулякры Валянціна Акудовіча, часопісу “Паміж”, выдавецтва “Беларуская Энцыклапедыя”, Менску і Лунінца, а таксама жабак, прыязнасць да якіх настойліва дэкляруе аўтарка. SMS-прастора робіцца ня толькі абжытай і беларусацэнтрычнай, але і бадай што салённай. Але гэта ня йдзе ёй на шкоду.

То ж бо рэальная прастора паміж Зямлёй і яе спадарожнікамі надта зас্মечаная. Тут табе і касьмічны пыл, і тое съмецьце, што пакідаюць пасыля сябе першапраходцы космасу. А зірніце на SMS-прастору! Не пасьпела зъявіцца, а колькі ў ёй съмецьця, адкідаў цывілізацыі, рэкламнай пацярухі, папсовых мэлёдый. “Рука мая пісала...”

І раптам два беларускія аўтары, Алеся Анціпенка і Аксана Спрынчан, і два пэрсанажы, Філёзаф і Паэтка, напаўняюць гэтую прастору нечым людзкім, дзе я знайду і непраказанае пачуцьцё, і пульс думкі, і пранікненне ў пракаветныя нетры слова, і набліжэнне да бясформнай Вусьцішы, пра якую столькі кажа Валянцін Акудовіч. Сустрэліся ў гэтай паэзіі двое, пагаварылі пра ўсё на съвеце – ад сэнсу быцьця да жабак, і ўжо таму іх сустрэча нямарная, мяркую я.

Дык я завяршаю гэтую прадмову (велічыней з SMS-п'есКУ) такім самым манерам, як яны яе закончылі: пачатак адсутнасьці, канец прысутнасьці.

Пятро Васючэнка

Алесь Анціпенка, Аксана Спрынчан

ДАРОГА І ШЛЯХ

SMS-n'есКА з антрактам-размовай праз телефон

ДЗЕЙНЫЯ АСОБЫ:

Паэтка
Філёзаф

ІНШЫЯ АСОБЫ:

Гэракліт, старажытнагрэцкі філёзаф
Вэрнэр Гайзэнбэрг, нямецкі фізык
Валянцін Акудовіч, беларускі філёзаф
Анёлы

ДЗЕЯ I

Зъява 1

Менск. Вясна. Адвячорак. Сцэна падзеленая на 2 часткі. Паэтка сядзіць у хаце ля вакна і глядзіць на поўню. Філёзаф глядзіць на поўню ў аэрапорце Менск-2.

Паэтка : Шчасльвай дарогі!

Філёзаф : Дзякую, але шлях вызначае той, хто ім ідзе.

Паэтка : Шлях абіраеце Вы, а дарогу дару я.

Філёзаф : Гэта слушна, што дарога даруецца.

(Зорка ляціць сваёй дарогай (зь неба над аэрапортам у неба над хатай паэткі), але бачыць яе толькі Паэтка, бо Філёзаф набірае SMS-ку.)

Філёзаф: Я падумаў, што дарога – гэта надземнае, а шлях – паднябеснае.

Паэтка: Дзіўна, яшчэ раней паранілася думкай, што Вы бліжэй да Шляху, чым да дарогі.

Філёзаф: Дарога даруеца, а шлях вымагае выбару.

Паэтка: Шлях поўніцца выбарам, як поўня съятлом над гора(да)м.

Філёзаф: Так, выбар – гэта спакуса, але хто выбярэ самотную поўню?

Паэтка: Хто поўніць яе паэзіяй да поўні, той і выбірае.

Зъява 2

Пасьля напоўненага SMS-камі сну Паэтка едзе на працу.
Філёзaf у гэты час у аэрапорце Дусэльдорфу.

Паэтка: Зь вяртаньнем, незалежным ад мяне, але з маімі чаканьнем і верай!

Філёзaf: Дзякую, але я яшчэ ў аэрапорце Дусэльдорфу.

Паэтка: Тады ў Вас наперадзе нябёсы, напоўненыя маім чаканьнем.

Зъява 3

Паэтка вяртаецца з працы, бачыць цену, падобны да ценю Філёзафа, які съпявае ягоным голасам. Філёзраф, седзячы прыстале, ня бачыць ценяў.

Паэтка: Цену ад шчасльвага дня ўсё адно шэры.

Філёзраф: У шэры дзень не бывае цену, але шчасльвы не заўважае ні шэрасьці дня, ні тым больш ценяў, якіх няма.

Філёзраф: Сонца творыць з усіх прадметаў цені; зь іх вылазяць уначы пачвары.

Паэтка: Як Вы думаеце, ці пачвары, якія вылазяць з нашых ценяў, перадаюць па начох адна адной SMS-паведамленыні?

Зъява 4

Паэтка на лецішчы любуеца глядыёлюсамі. Філёзах
далонямі лашчыць сонца.

Філёзах : Форма памерлага зьместу блукае прывідам: нач ахутае
яе смуткам.

Філёзах : Сонечны прамень лашчыць цела. Вочы ўвабралі ў сябе
ўсё неба. Напэўна, гэта апошняя хвіліна перад расстаньнем.

(“На ростанях”, “Гуканьне вясны”, “Лёс”, “Бліскавіца”... Маці гу-
кае: “Табе ўжо 2 SMS-кі прыйшли”).

Паэтка : У сажалцы жабка лашчыць сонца. Хвалі пяшчоты ўтойваюць
ягоную самоту.

Філёзаф : Ня веру!

Паэтка : Назіраю, як распускаецца БЛІСКАВІЦА, імкнецца ў неба.
А яно такое яснае, што ня можа паверыць.

Самотная SMS

Учора памерлае лісьце
зранку адтайвае
ад начное цемры.

Зъява 5

Па этка на дзяяватым паверсе (на першым паверсе ад неба) упрыгожвае ёлку. Філёзаф блукае па Менску.

Філёзаф: У сініх каптурах анёлы: у шэпце іх пачую знаёмае імя – Аксана. З Калядамі!

Па этка: Яшчэ не аднойчы да маіх Калядаў напішу на новым сънезе незнаймае яму імя Алесь. У час, калі Елка становіцца Ёлкаю, няцяжка пабачыць у гэтым імені лёс.

Філёзаф: Ён хутка народзіцца! Але ня ўсе ў гэта павераць.

Філёзаф: Хто не чакае, той нечаканы.

Філёзах : Цуд чаканьня ў тым, што чаканьне спраўджаеца.

Філёзах : Вось Ён будзе, быў і ёсьць. Час – гэта не ягоны дом.

Паэтка : Цуд чаканьня спраўджаеца, калі не чакаеш цудаў.

Паэтка : У ВЕЧАРЫ болей ВЕРЫ ці чараў?

Філёзах : Аксана, я праваслаўны, але не расейскай царквы.

Паэтка : Што болей выратавальнае: Я ВАМ ВЕРУ ці Я ВАС ЛЮБЛЮ?

Філёзах : Адных выратоўвае каханье, другіх любоў, а ўсіх вера. Вера – гэта відушчасъць таго, што ёсьць мы насамрэч.

Паэтка : А Вы з “адных” ці з “другіх”?

Філёзах : Я з усіх.

Паэтка: Не хавайцеся.

Паэтка: Хавацца ад сябе самога – не захаваць сябе ў сусьвеце.

Філёзах: Ужо не хаваюся. Ён прыйшоў.

Паэтка: Ён прыйшоў, але ж Ён і так быў.

Філёзах: Ён не для сябе прыйшоў, Ён для нас прыйшоў. Мы на Яго праз увесь час забываемся.

Паэтка: Можа, праз увесь час і забываемся, каб адбыўся найвялікшы цуд чаканъня.

Філёзах: Так, але галоўнае, каб сустрэць самога сябе.

Паэтка: З Галоўным Вы добра вызначаецца, але ці сустрэлі Вы самога сябе ці таксама толькі імкняцеся сустрэць?

Паэтка: Яшчэ не сустрэўши сябе, штодзень баюся згубіць.

Філёзах: На гэта ў нас ёсьць адказ з нумару часопісу, што Аксана рэдагавала. Чалавек – заўсёды адкрыты праект. Сустрэча зь іншым – непазыбежная сустрэча з самім сабой.

Паэтка: Пытаньне ў тым, як сустракаць іншае, каб радавацца сустрэчы з самім сабой.

Зъява 6

У кватэрах Філёзафа і Паэткі падаюць першыя голкі.

Філёзаф: Калі Ён прыйшоў, дык усе не паверылі.

Паэтка: Ён ня мог не прыйсьці, а ўсе ня могуць ня верыць.

Філёзаф: Але сярод усіх ці ёсьць годныя?

Паэтка: Калі б не было годных, Ён прамовіў бы ўжо: “Годзе!”

Філёзаф: OK. ARE YOU SLEEPING?

(Паэтка тэлефануе сябру, каб даведацца, што ёй напісалі.)

Паэтка: Я ня сплю, але я ня ведаю ангельскай мовы.

Філёзаф: Вы ўсё ведаеце. Навошта тады пісаць вершы?

Паэтка: ВЕРШЫ ад Веры, а не ад ведаў, я імі вяршу сябе.

Самотная SMS

Патэлефануе Алесь і скажа:

“Адказаў на ўсе пытаньні,
адамкнуў лецишча для ўсіх самотных,
ува ўсіх, адлюстраваных ува мне,
пабачыў сябе”.

Зъява 7

На сцэне цемра. Ні Паэткі, ні Філёзага не відаць.

Філёзаг : І нехта будзе нас спакушаць. І нехта будзе казаць, што нас любіць, але не назаве свайго імя Djabla.

Філёзаг : Ён быў разам з намі, але мы не паверылі, што мы побач з Ім.

Філёзаг : І вось ужо ніхто не ідзе, і вось ужо ніхто не маўчыць, і вось ужо ніхто ня кажа: “І вось!”.

Паэтка : Спакушаю сваім маўчаньнем, кажу, што люблю, кажу я, а ня мы, называю першую літару майго-Вашага імя.

Філёзаф: Калі ты злавіў птушку, пагрэй яе і адпусьці. Калі ты застрэліў зьвера, пакайся. Калі ты пакрыўдзіў чалавека, задумайся пра тое, ці быў ты справядлівы.

Паэтка: Хіба трэба лавіць, каб грэць? Хіба трэба страляць, каб ка-
яцца? І ў справядлівасці ёсьць свой яд.

Паэтка: Словы, што застаюцца са мною, як людзі, што застаюцца
са мною, — задумлівия.

Паэтка: Бусел над плошчай Незалежнасьці. Гэтае неба яшчэ
не пакінулі аблокі... Гэтую зямлю — я. Не зынікайце, калі ласка.

Зъява 8

Субота, апоўначы.

Філёзах: Ён быў адзін. І шмат хто ўжо прызывычаіўся да думкі, што Яму ўдалося зазірнуць за небакрай. “От-та ж быў дзівак!” – казалі яны міжсобку.

Паэтка: А я хачу зірнуць у вочы, у тыя вочы, што глядзелі за съвет нябёсаў.

Паэтка: Жанчыне цяжэй на гэтым съвеце, але гэтаму съвету лягчэй з жанчынай.

Філёзах: Съвету ўсё адно, як і хто кім пачуваецца. Сярод мноства абыякавасцяў ня ўсё роўна толькі тым, хто нас любіць ці кахае.

Паэтка: Значыць, Вам будзе неабыякава, што я люблю самотныя дубы, лебядзіныя пары, трыпціх з трыпутніку, квартэт з квартай, пяціпялёсткавы бэз, шэсьць хвілінаў паслья кахання, сем зорак Вялікага Возу, восьмую вечара ўвесень, дзяяўты паверх ад зямлі, калі ён першы ад неба, сябрыну грыбоў.

Зъява 9

Ранак, нядзеля. Паэтка прачнулася ад SMS-кі.

Філёзаф: Апошні верш дужа добры – я заснуў пад яго, як пад калыханку.

Паэтка: А я думала, што гэта мая проза – урывак з “Энцыклапэдыі пачуцьцяў”.

Філёзаф: Вось Вы якая падступная.

Паэтка: Я яшчэ і падсвядомая, і падчасная, а сёньня і паднядзеленая.

Філёзаф: Ну то Вы ўжо жартуеце, каб упікнуць мяне ў тым, што я надсвядомы і надбудзённы.

Паэтка: Я не жартую. Гэта Жар-птушка махнула крылом з Вашага назаўсёднага.

Самотная SMS

У закатаваных Вамі грыбах
смак самоты і водар лёсу.

Зъява 10

*Сцэна падзеленая на 3 часткі. Паэтка на радзіме ў Лунінцы.
Філёзах у Менску. Паміж імі – Вільня.*

Філёзах : Сума жыцьця – крыж, жыцьцё – сума ўчынкаў. Учынак – маё я, што імкнеца паставіць сябе ў пэрспэктыву бясконцасці.

Паэтка : Найярчэйшыя зоркі і найсьвятлейшы крыж у бясконцасці роднага неба. Над Лунінцам лунаю, люблю Вас.

Філёзах : Быць – значыць, апярэдзіць съмерць, памерці = прадэманстраваць банальнасць уяўленньняў пра саміх сябе.

Паэтка : Сказаць ЛЮБЛЮ ці КАХАЮ – значыць, апярэдзіць жыцьцё.

Філёзaf : Над Лунінцам лунаюць мроі тых, хто здольны кахаць.
Астатнія – не-прыСУТныя, ад-лучаныя ад СУТвы.

Паэтка : Лунаюць тыя, у каго Доля кахаць.

Філёзaf : Кахаць – значыць, памерці ў надзеі, што быў съведкам
невыказнай прыгажосьці гэтага съвету.

Філёзaf : Вышэйшая матэматыка жыцьця ў тым, каб кахаць.

Філёзaf : У съвятле зорак іскрынка пачуцьця амаль незаўажная.

Паэтка : Абсурднасьць жыцьця можна перажыць дзякуючы яшчэ
большай абсурднасьці каханья. А ці Вы кахаеце?

Філёзaf : Шок пачуцьця – знак сустрэчы. Дагэтуль мы былі папро-
сту незнаймымі.

Філёзах : Каханьне — гэта павелічальнае шкельца, празь якое праходзяць промні нашага жыцьця. Сканцэнтраваўшыся, яны могуць зьнішчыць. Той, хто выжыў, задумваецца.

Паэтка : Дык Вы ўжо выжылі ці выжываецце? Ці Вы выжываецце, каб хавацца? Ці Вам страшна выжыць?

Філёзах : Кахаў — і паміраў. Паміраў, і кахаю.

Паэтка : Вы кахалі і кахаеце, Вы паміралі і паміраеце. Можа, Вы тэлефанавалі і тэлефануеце?

Філёзах : Я думаю, патэлефанаваць Вам ці не?

Паэтка : А я думаю, размаўляць з Вамі ў ложку ці блукаючы ў не-знаёмым будынку?

Філёзах : У новым месцыце. Напрыклад, у Вільні.

Паэтка: Я – твая Вільня. Я ня з тымі, хто ня марыць пра мяне.

Паэтка: Вы можаце схавацца ня толькі ў сваім голасе, але і ў маім.

Філёзaf: Вось Вы якая, умовы выстаўляеце, а зоркі між тым зіхацяць без усялякіх умоў.

Паэтка: Умовы і ўмоўнасьць – гэта акурат Вільня, а зоркі над Лунінцам глядзяць са мною на Вас.

Філёзaf: Схаваўшыся, заплачаш. Знайшоўшыся, узрадуесься.

Паэтка: Апошні раз плакала ад таго, што развучылася плацаць.

Філёзaf: Ну, вось зусім нечакана: сълёзы – гэта нашы пачуцьці, якія мы баймся даверыць іншым людзям.

Паэтка: Ехала ў адным купэ з украінцам, які жыве ў Вільні. Як ён зайдросьціў, што я магу жыць на роднай зямлі. На ёй можна выжыць без усяго, нават бяз Вашага тэлефанаванья. Ці майго...

Зъява 11

Паэтка расплятае касу. Філёзах расстаўляе коскі ў толькі што напісаным эсэ.

Філёзах: Ня страчу пацалунку. Ня страчу лёгкага дакрананья маіх вуснаў, бо ня страчу таемных сэнсаў сустрэчы.

Паэтка: Лёгкае дакрананье лёгка ня страчваць. У несустрэчах жыцьцё вучыцца цалавацца са съмерцю.

АНТРАКТ-РАЗМОВА ПРАЗ ТЭЛЕФОН

Філёзах тэлефануе Паэтцы даведаца пра яе электронны адрес. Яна дыктуе, ён развітваецца.

Паэтка: Дык, можа, Вы паразмаўляеце са мною?

Філёзах: Ня будзем мяняць жанру нашых стасункаў...

Паэтка злуеца, але разумее, што “все жанры хороши, кроме скучнога”.

ДЗЕЯ II

Зъява 1

Паэтка і Філёзаф на ростанях.

Філёзах : Шлях заканчваецца там, дзе адна дарога крыжуеца з другой. Беларусы называюць гэта месца “ростанямі”.

Паэтка : Але ж НА РОСТАНЯХ – няўпэўненасць у выбары далейшага Шляху. У беларусаў усё пачынаеца зь няўпэўненасці.

Паэтка : У беларусаў Ростань – гэта і час, праведзены далёка ад бліzkіх. Ці ў ростані мы?

Філёзах : Забыць – значыць, забіць, а я не забойца!

Паэтка: Вы так упэўнена съцвярджаеце, што Вы не забойца, што забіваеце жывы сум сумленьня.

Філёзах: Госпадзе, нарэшце я зразумеў, чаму беларусы геніяльныя. Яны нявызначаныя. А прынцып нявызначанасці Вэрнэра Гайзэнбэрга быў сапраўднай рэвалюцыяй у фізыцы XX ст.

Паэтка: Дэмакраты прымушаюць свабоду жыць там, дзе жывуць яны. Паэты — там, дзе жывуць іх вершы. Свабода прымушае імкнуцца да дасканаласці. А беларусы да скону хаваюцца ад прымусу на ростанях.

Зъява 2

Паэтка рэдагуе часопіс “Паміж”. Філёзaf піша вершы.

Паэтка: Няўжо Вы занятыя тым, што адказваецце на пытаньні ў “ПАМІЖ”?

Філёзaf: У чаканьні лепшых часоў гінуць найбольш съветлыя надзеі.

Паэтка: Вы – забойца чаканьнем.

Філёзaf: Я той, хто знаходзіць сябе ў моўкнасьці сусьветаў.

Паэтка: Дзіўна, ці шкада, што, рухаючыся ад моўкнасьці аднаго сусьвету да моўкнасьці другога, Вы ня чуеце той, што крычыць ПАМІЖ імі.

Філёзаф : Я той, праз каго гучыць рэха мінулага і мэлёдыя сонечных блікаў.

Філёзаф : Я чую адно дзіўныя съпевы.

Паэтка : Калі б ня дрэвы і неба, не дарогі і восень, хто б слухаў, як я съпяваю – бяз голасу, слыху, з душою?

Самотная SMS

Паміж самотаю і самой сабою,
паміж кахраньнем і любоўю хаваюся.

А магла б хавацца паміж пытаньнямі і Вашымі адказамі,
калі б Вы самі не хаваліся
паміж самотаю і самім сабою,
паміж кахраньнем і любоўю.

Зъява 3

Філёзаф і Паэтка з заплюшчанымі вачыма.

Філёзаф: Паэты – гэта тыя, хто спрабуе ўратаваць слова.
У змаганьні, у якім рыфма точыцца крыўей.

Паэтка: Паэты – тыя, хто спрабуе ўратавацца словам і ўпэўніць астатніх у тым, што ратуе іх альбо слова. Яшчэ гэта тыя, хто раскрываецца і хаваецца ў слове і чытачах.

Зъява 4

Філёзах адказаў на пытаньні для часопісу “Паміж”. Паэтка па-ранейшаму іх чакае.

Філёзах : Інтэрвію гатовае. Можаце пісаць вершы.

Паэтка : Паміж поўніцай і поўнай чаркаю мая съязза скоціцца. А на нечым шляху ўвесь пыл будзе прыбіты.

Філёзах : Адной съяззы мала. Плачце ад радасьці напоўніцу.

Паэтка : Мала сказаць “Плачце...” Мала адказаць: “Плачу...”, калі немагчыма сказаць, ці засталася цяпер цішыня ў нашых вачох.

Філёзах : Супэрінтэрвію пра цішыню і прысутнасць.

Паэтка: Дык, можа, Вы дашляце свой цуд, а не ягонае апісаньне.

Філёзах: Ваша нецярплівасьць мяне інтрыгуе.

Паэтка: А чаму Вас не інтрыгавала маё цярплівае чаканьне?

Філёзах: Інтрыгуе!

Паэтка: У слове “інтрыгуе” – столькі ж знакаў, колькі ў слове “інтэрвію”. А ў 8-м месяцы году пачынаюць адлятаць у вырай птушкі, і мы, нарадзіўшыся наноў, вучымся цярпліва чакаць іх вяртання. Хіба Вы ня птушка, якая, убачыўши мяне, адразу паляцела ў вырай?

Паэтка: Знайсьці бараўчок з пазногцік, паклікаць Вас, прытуліцца, заплюшчыць вочы, а калі расплюшчыць – пабачыць незвычайна вялікі бараўк.

Філёзаф: Сонечныя промні – найдаўжэйшыя і найбольш урачыстыя ў лесе. Яны тут цешацца жыцьцём; праз дрэвы і расьліны лу чаць зямлю і неба.

Паэтка: І дождж у лесе цешыцца жыцьцём, і вясёлка злучае неба і зямлю, і зынікаюць яны, але нехта абавязкова заўважыць іхную самоту.

Самотная SMS

Паміж дарогаю і шляхам,
паміж цішай і моўкнасьцю
чытаю адказы на пытаньні.

Самотная SMS

Божа, зрабі так, каб мне здавалася,
што мяне нехта шкадуе і разумее.

Самотная SMS

У Вас няма
паэтычнага настрою
ці няма мяне?

Зъява 5

Філёз аф на ўсходзе сонца. Паэтка на яго заходзе.

Філёз аф : Уначы дзеецца здрада. Удзень роспачна плачуць жанчыны. Забітая дрэвы заўсёды падаюць ніцма. Забойцы ня плачуць. У іх цяпер перапынак на абед.

Філёз аф : Хто прыйшоў? Дождж! І ўсё ідзе і ідзе!

Філёз аф : Кропля ўпала на зямлю. А дажджавы чарвяк даведаўся ды вып'е яе.

Філёз аф : Схаваўся сълімак пад лістом трывутніку. А юныя натуралісты яго і там знайшлі.

Паэтка : Што з Вамі? Дождж з Вашых вершаў такі халодны, але мне цяплей зь ім, чым безъ яго.

Філёз аф : Вось жа бусылік прынёс клунак. Маладыя раскрылі яго, а там дзіцятка. І тут радасна стала маладым.

Паэтка: А жабам бусылік не прыносіць клункаў.

Філёз аф : Вясна прыйшла – я адчуваю. Віншую цябе. Best, Ales.

Філёз аф : А жабкі на тое і жабкі, каб радавацца і мілавацца.

Паэтка: Ад зрады ўначы да адчуваньня вясны ў Вас усяго некалькі SMS. Няшчырая вясна.

Філёз аф : У жабак жыцьцё мінае ў клопатах зямных і вадзяных. А бусылікі іх бяруць на неба.

Паэтка: Для такой жабы, як я, вясна наўрад ці прыйдзе. Добра, што хоць ёсьць віншаванье зь ёю.

Філёз аф : Ну вось, вясна Вас засмучае.

Паэтка: Не чакала вясны, чакала Вас. А Вы можаце засмуціць нават увесну.

Філёзах: Аксана! Што за настрой у Вас?! Вясна. Чуеце яе?

Паэтка: У вясны – не жаночы твар. І голас. А Вы маўчыце.

Філёзах: Што Вы чытаеце ў маіх допісах? Я радуюся, а не сумую.

Філёзах: Я не маўчу, я Вам пішу, няма як болей.

Паэтка: Болей няма, а болю – ёсьць. Але галоўнае, што Вы зъявіліся.

Філёзах: Я знайшоўся!

Паэтка: Тады запрашаю заўтра на каву са сънегам, які застаўся паміж небам і зямлёю.

Зъява 6

Філёзах сядзіць пры століку ў кавярні. Прыходзіць Паэтка, кідае ў каву сънег з даху “Беларускай Энцыклапэдыі”. Яны моўчкі п’юць каву і перакідваюцца SMS-камі.

Філёзах: І хто будзе з намі, калі мы ўжо глядзім адно аднаму ўночы ў вочы?

Філёзах: І хто ж будзе з намі? Калі нікога ня будзе!

Паэтка: І хто будзе з намі, і хто ня будзе, яны, як і мы, шукалі тых, хто ня толькі глядзіць, але і бачыць. Стаміўшыся, заплюшчвалі вочы.

Філёзах: “Стаміўшыся ад” – так лепей.

Паэтка: Калі нікога ня будзе, прысутнасьць Адсутнага адсуне нас
ад краю бездані. Але ці будзе “так лепш”?

Філёзах: Але хто будзе съведкам? Бо съведкі – ня з намі.

Паэтка: Съведкі ня з намі – гэта ж і ёсьць галоўнае съведчанье.

Філёзах: Будзе! Будзе! Будзе будзённасьцю высілкаў і паразай
натхненъня.

Паэтка: Будзённасьць будзіць натхненъне, а яно прачынаецца
з вачыма будучыні.

Зъява 7

Менск. Вясна. Паэтка сядзіць у хаце і глядзіць на чужыя во-кны. Філёзаф ставіць на пісьмовы стол базу зь вясновымі галінкамі.

Філёзаф: Гэракліт ня думаў, што яго будуць памятаць. Акудовіч ня ведаў, што ён народзіцца. А я ня веру, што Бог хоча мяне пакінуць.

Паэтка: Людзі, ня верачы, што іх хоча пакінуць Бог, самі пакідаюць адно аднаго.

Філёзаф: Бог можа і пакінуць. Калі няспраўданыя слова ка-ханьня і любові.

Паэтка: Нават няспраўданыя слова каханья і любові даюць надзею.

Філёзaf: Каток мяўкае. Сава гухкае. А Акудовіч маўчыць, бо думае.

Паэтка: Беларускім каткам у сакавіку лепей памаўчаць. Каб чаго не падумалі.

Філёзaf: Надзея – увасабленыне няспраўданасці. Каханье – спраўданасць немагчымага.

Філёзaf: “Коцікі” на галінках. Вось і вясна нас аблашчыць. І кожны дзень будзе дарункам ад лёсу.

Паэтка: Кожны дзень і так дарунак ад лёсу. А ці Вы чакаеце
пяшчоты?

Паэтка: Вокны тых, хто ня съпіць, нібы “коцікі” ў бетонавым лесе.
Дабранач!

Самотная SMS
Вавёрка на Лысай Гары
зънікае, як шчасьце.
Але Воля застаецца.

Заслона. Здалёк чуваць

Паэтка: Мой Шлях...

Філёзаф: Шлях абірае той, хто ім ідзе.

Філёрзаф : Мая Дарога...

Паэтка : А дарогу дару я.

*Гукі SMS-ак, якія прыйшли
на тэлефон Акудовіча.*

Паэтка : Пачатак адсутнасьці.

Філёрзаф : Канец прысутнасьці.

ЧЫТАЮЧЫ SMS-П'ЕСУ

Што адбываецца з SMS, пакуль яно ляціць?.. вонкі свайго тэлефону
на шляху да іншага?

Ці то да чужога сотовага

напаўзнаёмца? Ці то да блізкага?

І які гэты шлях?

Хіба паводле тых жа законаў ляціць мая думка да цябе?

Назад да мяне, стукнуўшыся аб экран твайго тэлефону, пакуль цябе няма?

Ці павінна тое SMS рэгістрацыя недзе на шляху? Дзесьці там, паміж тых, хто найбольш кемлівы, хто ўсё разумее?

Альбо тыцкаецца носам у аблокі ды гмахі, нікім не заўважанае, перад тым, як упасьці да цябе?

Спакуса няведаньня паўсюль.

Часам SMS – маё адзінае апраўданьне. Мая моўча, мая пустэча, выратаваныя і адпраўленыя ў падарожжа.

Мая рызыка электроннай пяшчоты, кароткі сумлеў, капрыз і фрэвольнасьць, неабавязковасць лёсу і часу дзеля гэтага апрычонага існаваньня – майго крохкага SMS...

Ня марны, як быццам... мой голас вонкі мяне...
крананьне зь недасяжнасьці.

Мая філязофія шукае шлях... дамоў, да цябе... съцяжынкамі
паэзіі.

Мая паэзія нясьмела бадзяеца сярод парэшткаў філязофіяў
Іншых. Добра было б заблукаць, хоць ненадоўга, зынікнуць – і тут,
з табою, тое лёгка.

SMS самому сабе – рыштаваныні чуйнага рэха.

SMS табе – нясьмелы падскок каменьчыка на вадзе. Кругі
зынікаюць.

Сучасны съвет не прадугледжвае размовы?
А ці прадугледжаў калі?
Філязофія сумоўнічае сам-насам, шпаркай хадою.
Паэзія варожыць, ціхенька шкрабецца ў экран самоты.
Гуляецца паэзія, як дзіця – жыцьцё, ня гледзячы, ставіць на кон.
Колькі дзёрзкасці і даверлівасці ў ёй. Але, асьцярожна, – сама-
губна ў кожнай сэкундзе, зацесна паэзіі
У моўчи.
Дзе размова? Дзе ты?
Экран – сучаснае пустэльніцтва: з кампютару – пэрсанальны сноп
святла кожнаму.

У снапу – лішак нікога. “Хочаш, пракудлівы лізун выліжа экран твайго мабільніку?” – просіць рэклама. І не адкруцісья.

Але ўсё ж літара! Яна выжывае і дзесяці там, у нетрах тэлефону.

Тузані літару за хвост, як тузаеш, хапаеш асабліва спрытную думку – вось і SMS.

Дашлі яго самому сабе. Дашлі яго ЯМУ. Як рабіў тое тысячагодзьдзі. Вечная размова і не перапынялася...

...ніколі, пакуль п'еш гарбату, пакуль ляціць SMS-ка, пакуль нараджаецца сусвет... – яна амаль гатовая, амаль згодная сутык-

нуцца з іншай... Але... Ужо вечар. Час зълятаць, сыходзіць, зъбягаць, распускацца, лунаць, распушчацца на дрыготкія электроны літараў...

Адзіноту не адлучаюць за запазычанасць. Гэты кшталт лучвы – заўжды дазволены.

П'еса SMS – іншая форма тэатру. Тэатру аднаго гледача з прычыны непатрэбы фармальнай прысутнасці староньняга жыцьцю – актора.

Думка б'еца аб экран мабільнага тэлефону, як бурлівая хвала кіпеню аб бераг электрагарбатніка. Яна – толькі мая. Пэрсанальная хвала. І крыху твая. Яна – вечнасць Аднаго,

права голасу, дадзенае невынішчальным (зь невядомай прычыны) інстынктам душы.

Бянтэжыць, агаломшвае: ці слушна тое?.. аднак, відавочна лунае ў паветры адчуванье нейкай – ... цягі “сучаснага”, ці што... – ня мець голасу зусім! Дасягаць такой...

разраджанасьці СЯБЕ, што і не давядзецца хавацца ў натоўпе...
гінуць бясконца ў гурмах старажытных войнаў.

Добраахвотная адмова ад аўтарства, упарты прарыў індыўдуума ў калектыўнае нішто – як шарыкі жывога срэбра толькі што раструшчанага тэрмомэтру нясуцца адзін да аднаго, агаломшаныя ад непатрэбнасьці волі...

так неамбітная ананімнасць замест крыві поўніць нічыйныя вены Інтэрнэту. У гэтым Сеціве так утульна зазнаць неіснаванье, яно ўжо надышло... Нібыта цябе няма... і гэта – не балюча!!! Аказваецца.

Быццам неахопнае цела мэдыязьвера сягае найвышэйшых межаў сваёй прасторы ў той самы момант, калі дасягае сваіх межаў і свайго канца ўнікальная бясконцасць чалавечай прасторы як адзіна магчымага аблізу адухоўленасці. Медыя жарэ і адмаўляе **мяне** з прычыны маёй поўнай незапатрабаванасці і вечнай падмены целамі ўсё новых карыстальнікаў з будучыні.

П'еса, між тым, выяўляеца як выклік монстру на ягонай тэрыторыі адным зь ягоных сродкаў – цнатлівай у сваёй тэхнічнай прастадушнасьці і, здавалася б, абсолютна утылітарнай SMS-кай.

Тэрыторыя п'есы – жывая прысутнасьць, чаканьне,

уражлівасць,

голос,

размова –

сама спакуса быць жывым. Раскоша няўпэўненасці... беларуса.

Геніальнасьць непрадвызначанасьці... беларускасці.

Новая форма п'есы ў адсутнасьці тэатру – болей міласэрная да гледача, нашмат бліжэйшая ды інтymнейшая – яна ўжо ўнутры

яго. Без пасярэднікаў. Ты таксама можаш атрымаць яе праз сваю ўнутраную сувязь.

У съвеце жабак, смаўжоў, сонечных промняў, мяне і цябе, літараў, што гараць фіялетавымі вачыма зь цемры... ёсьць надзея і цуд SMS! Ад цябе! Да мяне!

Беларусы заўсёды няпэўныя, заўсёды на ростанях... але – заўжды ў дарозе, заўжды ў моманце вяртаньня. Некаторыя зь іх, прынамсі. Гэтыя нямногія дораць натхненъне.

Мы прагнем размовы, мы молім аб размове...
каб яшчэ раз выправіцца на ростані моўчи.

Супольнікі па SMS размаўляюць...
...размаўляючы, набываюць квіток у адзін канец свайму SMS.
Назапашваюць любоў... знутры і адусюль, пад кожным лістком
і ў кожным імгненьні

— але...

любоў застаецца абыякавай, як съмерць на прыёме ў філязофії.

Чым жа і хто нам дапаможа зразумець?

Спадзяюся і чакаю тваёй SMS-кі зноў і зноў.

SMS-ка — аскепак філязофії, рана паэзіі — захрасае ў прасторы,
блытаючы съяды сэнсаў, хапаючы хвасты словаў.

А мы штодзень жадалі б знаходзіць (у цельцы тэлефону) гэтыя
казачныя “хлебныя макулінкі” – нашыя здагадкі пра вечнасьць –
зьбіраючы якія зноўку і зноўку вяртаеся зь нетрай глухога лесу,
выцярэбліваючыся на дарогу
на шляху да самога сябе... Каб нам дазвалялі...
толькі... часцей бы...

Карына Анціпенка

ЗЬМЕСТ

Пяцьро Васючэнка SMS-АДТУЛІНА Ў МОЙКНАСЬЦІ СУСЬВЕТАЎ	3
Алесь Анціпенка, Аксана Спрынчан ДАРОГА І ШЛЯХ (SMS- <i>n'есКА з антрактам-размовай праз телефон</i>)	19
Карына Анціпенка ЧЫТАЮЧЫ SMS-П'ЕСУ	63

Літаратурна-мастацкае выданне
Другі фронт мастацтвау
АНЦІПЕНКА Алеся Ілыч, **СПРЫНЧАН** Аксана Вадзімаўна
ДАРОГА І ШЛЯХ
П'еса

Адказны за выпуск Уладзімір Гніламёдаў; Рэдактар Валянцін Акудовіч; Дызайн вокладкі Юрый Круглікаў;
Вёрстка Ганна Кот; Карэктар Віка Трэнас

Падпісана да друку 09.02.2009. Фармат
Папера афсетная. Гарнітура “Candara”. Друк афсетны.
Ум. друк. арк. 2,4. Ул.-выд. арк 1,5. Наклад 200 асоб. Замова

Прыватнае выдавецкае ўнітарнае прадпрыемства “Галіяфы”.
ЛІ № 02330/0150300 ад 08.04.2008.
Вул. Брылеўская, 11-44, 220039, г. Мінск.
E-mail: vish@bk.ru www.goliafy.com

Сумеснае таварыства з абмежаванай адказнасцю “Медисонт”.
ЛП № 02330/0056748 ад 22.01.2004.
Вул. Ціміразева, 9, 220004, г. Мінск.

Кніжная серыя “Другі фронт мастацтваў”, заснаваная ў 2000 годзе суполкай радыкальных літаратараў “SCHMERZWERK”

За 9 гадоў выйшлі кнігі аўтараў:

Альгерда Бахарэвіча, Юрася Барысевіча, Адама Глобуса, Вальжыны Морт, Алеся Бычкоўскага, Сяргея Кавалёва, Змітра Вішнёва, Іллі Сіна, Вікі Трэнас, Вольгі Гапеевай, Валянціна Акудовіча, Віктара Жыбуля, Джэці (Веры Бурлак), Пятра Васючэнкі, Міхася Башуры, Ірыны Шаўляковай, Уладзіміра Боські, Ганны Кісліцынай, Людкі Сільновай, Сэмюэля Бэкета (пераклад Віталя Воранава), Андрэя Бурсава, Андрэя Хадановіча, Леры Сом, Усевалада Гарачкі, Дзяніса Хвастоўскага, Андруся Белавокага, Змітра Пляна, Таццяны Нілавай, Аляксея Чубата.

Выдавецтва “Галіяфы” рыхтуе да друку (2009 – 2010) наступныя выданні

Серыя “Другі фронт мастацтваў”:

- Валянцін Акудовіч. “Дыялогі з Акудовічам”. Размовы, дыскусіі, рэфлексіі і палемікі;
- Аляксей Талстоў. “Мінакі”. Раман;
- Пятро Васючэнка. “Ад тэксту да хранатопа”. Артыкулы, эсэ, пятрогліфы;
- Мікола Касцюкевіч. “Колеры”. Паэзія і проза;
- Юрась Пацюпа. “Зялёны яблык”. Тэксты, інтэрпрэтацыі, каментары;
- Зміцер Плян. “Фрагменты закаханага”. Паэзія;

- Алесь Туровіч. “АКТ”. Маніфесты, артыкулы, эсэ, даклады;
- Ілля Сін. “Тэатральныя дэманы”. Кніга трансгрэсіўнай прозы;
- Ілля Сін. “Ці баліць папяроваму чалавечку?”;
- Міхась Башура. “Стойкі алавяны ваяка”. Вершы і проза;
- Зміцер Вішнёў. “Замак пабудаваны з крапівы”. Раман;
- Юрась Барысевіч. “Ілюмінацыі”. Афарызмы і мініяцюры;
- Юрась Барысевіч. “Шэрае сонца”. Доследы літаратурна-мастацкага андэграўнду;
- Віка Трэнас. “Лабірынт”. Крытыка;
- Вольга Гапеева. “Непараўнальная лінгвістыка. Асновы”. Проза;
- Інэса Кур’ян. “Бэзавы бамжак”. Раман;

- Ірына Шаўлякова. “Сапраўдныя хронікі Поўні”. Артыкулы, эсэ;
- Міхась Южык. “Баль на канате”. Крытыка.
- Віктар Іваноў. “Асарці”. Проза, п'есы, паэзія;
- Анка Упала. “Каворная сувішнасьць”. Казкі для дарослых;
- Віктар Жыбуль. “Стапэліі”. Вершы;
- Віктар Жыбуль. “Дзяцел і дупло”. Вершы;
- Вера Бурлак. “Дзеці і здані”. Вершы, апавяданні, п'ескі;
- Андрэй Федарэнка. “Сечка”. Эсэ;
- Уладзімір Гніламёдаў. “Паэзія: набыткі і тэндэнцыі”. Навуковыя даследаванні;
- Сяргей Кавалёў. “Пачвара ў рэлігійным лесе”. Крытыка;
- Адам Глобус. “Новае неба”. Вершы;

- Усевалад Гарачка. “Багі і героі”. Вершы, апавяданні, п'еска;
- Ярыла Пшанічны “Пішчавыя лішкі”. Вершы.

Серый “Адсутнае беларускае мастацтва”:

- Пятро Васілеўскі. “Рэтраперспектыва”. Артыкулы, эсэ;
- Віктар Жыбуль. “Жыцьцязіпіс беларускага футурыста”. Дакумэнтальны нарыс пра Паўлюка Шукайлу.

Серый “Калекцыя беларускай фантастыкі”:

- Серж Мінскевіч. “Сад замкнёных гор”. Квазіфэнтэзі;
- Алесь Бычкоўскі. “Анамалія”. Фэнтэзі.

Серыя “Партрэты польскай літаратуры”:

- “Вертыкальны трывціх”: Польская авангардная паэзія (пераклад I. Кур'ян).

Дзіцячая серыя “Сланечнікі”:

- Алан Аляксандр Мілн. “Файны Пуф і ўсе, хто з ім” (пераклад з англійскай I. Кур'ян);
- Алан Аляксандр Мілн. “Паветка на Пуфавым узлеску” (пераклад з англійскай I. Кур'ян).